

- BLECUA, B. [ed.]. *Estudi General 17-18. Estudis de morfologia*. Girona: Universitat de Girona, 1999. 203 p.
- BUSQUETS, Lluís; XIRINACS, Lluís M. *Plantem-nos*. Barcelona: Proa, 2000. 348 p.
- CANOGAR, D. *Sentience*. Girona: Ajuntament de Girona, 1999. 32 p.
- CHAVES, Vera. *El cuerpo, la cultura, lo femenino y la memoria: juego y significado en la obra de Vera Chaves Barcellos*. Girona: Ajuntament de Girona, 1999. 31 p.
- Descobreix la ciutat nova: parcs, places i edificis*. Girona: Ajuntament de Girona, 1999. 361 p.
- Diversos autors. *La ciutat sostenible: un procés de transformació*. Universitat de Girona / Ajuntament de Girona, 1999. 193 p.
- FÀBREGA, Jaume. *La cuina de Mallorca*. Barcelona: La Magrana, 1999. 435 p.
- FANÉS, Fèlix. *Salvador Dalí: la construcció de la imatge 1925-1930*. Madrid: Sociedad Editorial Electa España, 1999. 272 p.
- FORT, J.; SAURINA, J.; SUÑOL, J.J.; ÚBEDA, E. *Física bàsica*. Girona: Universitat de Girona, 2000. 141 p.
- FUGAROLÉS i Masó, Jaume. *Gaserans, anys 50: tal com érem*. [Girona]: l'autor, 2000. 366 p.
- GARCÍA CORTÉS, Pablo. *Pablito, 30 anys d'imatges (1960-1990)*. Girona: Diputació de Girona, 1999. 227 p.
- GIL TORT, Rosa Maria; MARINÉ DURÁN, Josep. *Imaginar una altra Girona. 1670-1979, projectes al calaix*. Girona: Ajuntament de Girona, 1999. 96 p.

de la important remodelació iniciada el 1992 (i que va durar tres anys llargs!). Entremig, la inauguració feta pel mateix rei Alfons XIII, els primers anys, el període republicà, la guerra i la llarguíssima postguerra (marcada de manera molt especial per tres mestres: J. Bonay, que en fou director de 1945 a 1977, mossèn Tapiola i J. de la Fuente), i la transició política, associada a una certa inestabilitat i a una important renovació de l'equip de mestres.

Tot plegat, una història prou completa de l'escola, sobretot de l'edifici. La història de l'ensenyament i les claus per entendre l'evolució experimentada durant aquests 75 anys cal buscar-les en el llibre de 1993. A parer nostre, en aquest tipus d'obres seria bo de fer un ús més crític de les fonts escrites i donar, ja que es pot, un relleu més gran a les fonts orals. D'alguna manera és el que es fa en el darrer capítol, que conté quatre testimonis els quals, més que un complement, constitueixen una crítica i interessant il·lustració i recreació del que l'autor estudia de manera més asèptica i analítica.

En qualsevol cas, tant de bo totes les escoles que fan 75 anys poguessin comptar amb una història tan ben escrita i editada com la Torres Jonama de Palafrugell.

Xavier Besalú

Visió original del Ripollès

SERRA I FEU, Ricard.

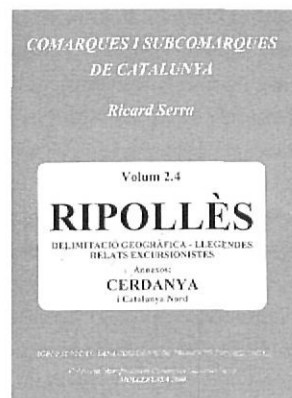
Comarques i subcomarques de Catalunya.

Volum 2.4: Ripollès. Segona part de Comarques Centrals i Annexos Cerdanya i Catalunya Nord. Ricard Serra i Feu, ACCPE. Mollerussa, 2000. 283 pàgines.

En la seva primera part, el llibre ofereix una visió completa de la comarca del Ripollès, prenent com a eix vertebrador la seva capital, Ripoll, des d'on el territori es va obrir en totes direccions a través d'unes divisions en subcomarques i rodalies. Una àmplia bibliografia específica de cada contrada —que inclou, però, algunes imprecisions— facilita la possibilitat d'ampliar els coneixements sobre cadascun dels municipis tractats.

En una visió innovadora i original, l'obra permet reconèixer el país a partir de les tradicions, fent un recorregut pel passat a través de les peculiaritats populars i els costums que li són propis. Així, el lector hi trobarà una gran quantitat de dites, refranys i llegendes, dins un context comarcal, que permetran que pugui fer-se una idea dels indrets i els termes que visitarà.

Aquesta visió més popular del territori va acompanyada d'un aprofundiment geogràfic, amb un conjunt d'excursions i sortides a cada un dels llocs tractats que tenen la garantia d'haver estat verificades

sobre el terreny per l'autor del llibre. Aquests recorreguts es presenten ben delimitats i amb el suport de mapes i plànols, que faciliten el coneixement dels paratges abans d'emprendre la caminada.

Pel que fa al relat, la gran quantitat de dades converteix la redacció en un xic densa i poc àgil, fet que dificulta la lectura a un viatger esporàdic que no hagi previst la visita a la comarca. Amb tot, cal destacar la utilitat de les notes a peu de pàgina, que resulten molt aclaridores, i l'encert en les fotografies escollides per il·lustrar el llibre, ja que són un bon exemple dels molts paisatges naturals que es poden trobar al Ripollès.

La segona part consta de dos annexos, l'un dedicat a la Cerdanya i l'altre a la Catalunya Nord. La presència d'aquesta secció complementària en el volum es justifica per la proximitat entre ambdós territoris i el Ripollès, tant històricament com geogràficament.

Roser Vilardell i Arévalo